

Čechoslavař

NEZÁVISLÝ TÝDENÍK
The Czechoslovak Independent Weekly

F.C.I., HOLLAND RD., LONDON W.1.

Tel: WES. 2259, WES 9021

Prof. V. KRAJINA:

(Vancouver, Kanada)

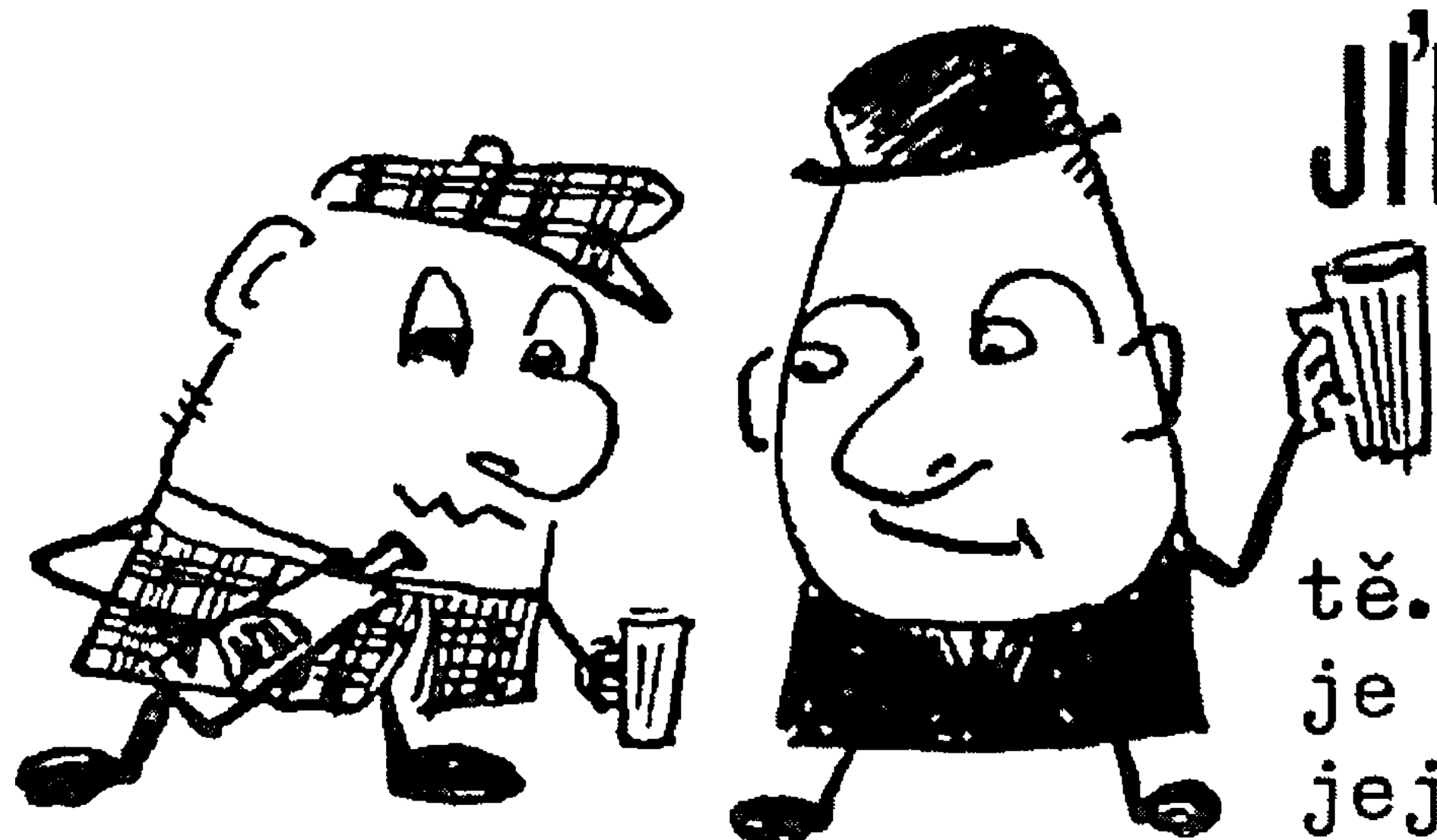
SVĚDECTVÍ Z ÚNORA:

Píše se únor 1964. Má snad současná destalinisace odstranit Beneše z našich řad? Proč pro Beneše nebo proti němu? Zastavte pařbu do vlastních zákopů!

Znám "anonym dr. K!", velmi dobře vím, že to co napsal, odpovídá pravdě. Hlásím se však také jako svědek z února. Chybatu ne, byla jím na Benešovi, kde byl tž en m c, stěžně několik mrtvičnými záchvaty. Patrně nikdo kromě bezohledných komunistů nebral v úvahu, že takový člověk už nemůže rozhodovat o životě namozu n v, co včera s ilil nebo děla.

A přes to byl Edvard Beneš, ať už právem či neprávem, prezidentem, za nímž stál celý národ, i mnozí komunisté, a patrně také ti, kteří na něho dn v xilu utočí. Na jeho prezidentkých rukou visel osud demokracie národa, i když Benešovo tělo mělo už jen polovičního ducha. Kde byla chyba? Nevím o nikom kdo by ho byl mohl a také okamžitě chtěl nahradit a za nímž by ihned národ šel jako za Benešem. Tragedie, kterou asi málo kdo předvídal a rozhodně sotva kdo domyslel.

Kam to však dnes se svou polemikou o Benešovi míříme? Tím neodstraníme ani Castra z Kuby, ani komunisty z Prahy. Také tím nerozrazíme novou Národní Frontu mezi Moskvou, Washingtonem a Londýnem. Doufejme, že ve Washingtoně a Londýně nebudou vládnout nemocní lidé. President F.D. Roosevelt patřil do té kategorie, když dal svůj souhlas Stalinovi na Jaltě. Také za to jsme v exilu, nejen za Beneše a za slabosti každého z nás. Náš národ, těžce zkoušený, očekává jednotu mezi námi a ne tříštění. O Benešovi doma vědí, že byl od komunistů utýrán. Jen v jednotě můžeme být národu na prospěch k jeho osvobození.

JÍDELNA PRO CIZINCE

Tento nápis se objevil v Brně po dobu veletrhu a jídelna byla skutečně upravena co nejlépe a čistě. Jak však, m m b l rž, je v této jídelně studentská menza, z jejíž veletržní krásy nezbylo skoro nic. Skutečnost pak pranýřuje kulisovost, náhražkovost mnoha zařízení, která fungují pouze po dobu veletrhu. Podobných zjevů je plno po celém čsl. území, neboť i v malém městečku se dnes najde černoši nebo Arab: všude se objevuje tendence vytvořit náhražkový komfort, který není zdaleka výrazem standardu.

ZEJMÉNA CIZINCE ZE ZÁPADU stále víc obklopuje kamufláž uctivosti, tolerance, péče, avšak jejím organickým doplňkem je hrubost, nesolidnost, lhostejnost jako normální vztah k těm, kdo nepáchnou exotikou. "Pokud promyšlenou koncepci cizineckého ruchu a turistiky zastupují amufláže a náhražkové konstrukce, v níž každý řadového občana této země (Pokrač. str. 2.)

Č.8 (XVI)

6d 21. února 1964

ROZHOVOR S WERICHEM

"Kulturní život", Bratislava uveřejnil rozhovor svého reportéra s Janem Werichem, z něhož vybíráme některé pasáže:

"Abych se napil (slivovice)? Ne, nebudu. Musel bych foukat. Tu, v Praze, jsou na řidičův, a hlavně na herce a režiséry, moc přísní. Jasně, práv ve m's e. Kdyby to dělali na venkově, neměli bychom traktoristy.

...(A = Publikum) Takové už dnes skutečně není. Chybí mu nejspíše ten náboj. A pak asi výchova, školy. Nevychuje se minulostí, to strašně schází. Středověká mořská kultura nám schází. Řekněte Diogenes, lidé si myslí, že je to fabrika na kombajny nebo umělé hnojivo. Jsme vůbec divní... Lidé umějí všechno. Jen jedno neumějí - smát se a plakat. Z toho jde někdy na člověka hrůza.

(Volnost pohybu) Létáme do kosmu, chceme přistát na Měsíci. Ptali se mne, zda bych se chtěl dostat na galaxii. Napsal jsem jim, že ještě neznám naši oběžnici. Nejdříve bych chtěl, řekněme, dívat se 14 dnů na krásy Itálie a Capocabany.

(LIDSKÁ LÁSKA) Někdo přece musí foukat do toho ohniště lidské lásky, aby nevyhasl. Musí ho držet při životě, někdo musí stále tu lidskou pravdu připomínat a říkat. Umělec a novinář především.

...A máme ještě mnoho co dělat. Nemusejí to být vždy jen vesmírné problémy. Možná že znáte tu anekdotu. Přejde jeden do obchodu a chce mléko. Mléko bylo včera. Tak mi dejte pivo. Pivo bude zítra. Tedy vodku. Ta bude už za měsíc. Tedy můžete... Rádi bychom, ale tihle je samoobsluha.

(O VOSKOVCOVI) Tak co vám mám o něm říci. Byl jsem s ním nedávno v New Yorku. Dopisujeme si - píše mi nádherné dopisy. No žije a pracuje a má ohromné auto a nemá to lehké. Ne že by tu byl zlá, ale dělá divadlo, film i televizi. A zůstal Voskovcem. Není kosmopolitou. Absolutní kosmopoliti neexistují. Existují jen kosmopoliti bez fantazie anebo s jednostrannou fantazií. Voskovec mezi ně nepatří. Je to citlivý a jemný člověk - z jeho dopisů je cítit přímo fyzicky, že se vrací, že je tu. Člověk, který je dlouho venku, vrací se automaticky domů. Ne do vlasti. K sobě samému se vrací, myšlenkami i vzpomínkami, vrací se do mladosti. V jeho dopisech jsou detaily, na něž si těžce vzpomínám, ale on je připomíná, protože je potřebovuje. Má úspěchy, má i dobré přátele. Ale to nejsou ti, s nimiž hrával kuličky. (Zaznamenal B., Londýn)

ČECHOSLOVÁK JE LIST,
KTERÝ BOJUJE!

zajímavý psychologický paradox. On sám počítá se socialismem (?) jako s trvalým typem uspořádání, jako s řádem: náhražkové konstrukce (vydávají se za způsob řízení socialistické společnosti) mu však n ustál vnucení myšle k, že s jedná pro vizorium, o něco nejistého, nepromyšleného."

TYTO ZJEVY mají neblahý vliv i na národní charakter: "Komplex nadutosti i méněcennosti, podlízavost i tendence zastírat, metoda kamufláže, nekritická představa o Západě a jeho civilizaci jsou svědectví o patologických poruchách národního charakteru... Studium problému "cizinec v Československu" je i klíč k patologii národa... tak zvaná vlastenecká výchova, jak ji realizují pedagogické a propagandistické instituce, je z valné části neúčinná. Snad dokonce méně účinná než fangličkářské pojetí první republiky." (!) Ještě "dlouho se nám (i z hlediska národního charakteru) bude mstít zbytečné přetrhání řady ekonomických a kulturních tradic. ... Cizinecký ruch se dere do popředí... avšak nová situace se jeví jako svérázné rozcestí: čím se stane Československo - jídelnou pro cizince nebo dílnou dějin?"

Informace a citáty Vladimíra Blažka v Literár. Novinách - J.N.

HOVORY S VATIKÁNEM

Mezi ČS(S)R a Vatikánem probíhaly - na půdě třetího státu a v mlčenlivosti před veřejností - důvěrné rozhovory. Z dobře informovaných míst přichází zpráva, že po neporozumění v min. roce kdy rozhovor ro dalece rozdílné názory - byl bez účechu přerušeny - nastalo přiblížení obou stanovisk. Hlavním předmětem jednání je obsazení biskupských stolic v ČS(S)R. Do uděls. režim snažil udržet na biskupských stolcích "zvolené" kapitulní vikáře (rozuměj: správce, státem dosazené), Vatikán vymáhá podstatný kompromis. Během jednání byl požádán arcibiskup Dr. Beran, aby neručil mal novičáře a nedával im prohlášení ani komentáře k poměru církve a státu v ČS(S)R. Stejně informované kruhy počítají s odjezdem arcibiskupa Berana do Říma, kde má být pověřen vysokým církevním úřadem a jmenován kardinálem. (M)

**** XVI. KONGRES ČSL. NÁRODNÍHO SDRUŽENÍ** v Kanadě se koná v TORONTĚ 4. a 5. 4. t. r. Je tomu 25 let co bylo Sdružení založeno jako vrcholná organ. demokrat. krajanů v Kanadě. Na počest kongresu bude kočert čs. hudby v nově upravené E. Johnson budově.

FEJETON TÝDNE: POZNÁMKY DrM:

****SEL KRITIK DO SVĚTA:** Na pozvání rakouské "Společnosti pro literaturu" a se souhlasem pražského a vídeňského kulturního ministerstva vystoupil ve Vídni mladý český kritik Jan Grossman, provázený dvěma současnými autory - Hanou Bělohradskou a Josefem Nesvadbou. Grossman, který je dramatikem "Divadla na zábradlí", vylíčil velmi otevřeně situaci v české kultuře v nedávné minulosti a v přítomnosti. Za hlavní úkol označil dilema mezi vitalitou umělce a "sociální povinností, kterou mu ukládá stát". Bylo tu jasné dilema mezi takovou povinností a svobodou... Od r. 1948 pronikaly stálinské normy tak daleko, řekl Grossman, že dogmatický realismus se stal předepsaným směrem. Na místo pravé skutečnosti, nastoupila vyumělkovaná a patetická materie.

Grossman připomenul umplčení Halase i boj proti byrokracii v umění, v němž už

od poloviny 50. let se bojuje o novou poetiku, odmytologizovanou epiku a experimentální divadlo. Do nedávna to bylo v ČS(S)R vše zavrhováno a teprve nyní se dere na povrch. Jako svědci pak vystoupila Bělohradská a Nesvadba, který i na západě má jméno jako autor velmi dobrých "science fictions" se silnou dávkou uměleckého individualismu. Všichni tři se vyslovili proti každé dogmatické (rozuměj stranické) kritice, zavrhlí posuzování člověka jako předmět a vyslovili se pro nové objevy... Jedinci musí prý být vrácena jeho práva, vulgární schémata a tendenční pravdy mají být zatraceny: umění nesmí sloužit státu, "nebo musí být alespoň rovnoprávné". Ze slov Grossmana vychýla cítit izolace (a její vědomí) v níž žijí čs. umělci a touha po otevřených oknech. Všichni 3 měli ve Vídni úspěch. Doma však o tom nikde nestála ani řádka...

****ŠKODOVKA V RAKOVSKU:** Referovali jsme o velkých plánech čs. postátněné automobily

POZOR! PADÁ DŮM!

Před lety by to byla pro denní tisk senzace první třídy; dnes mu postačí řádko, že bys se spočítal na prstech, ačkoli nejde o nic menšího než o to, že na historickém domálickém náměstí se ztlý dva památné domy. Rozhořčení řádné, o viněloch se nemluví. O viněloch se nemluví jako obyčejně, zato se jako obyčejně mluví o důvodu, a důvodem je tentokrát přestárlé vodovodní potrubí. Hotovo, tečka; dál se o té katastrofě nepíše, ačkoli je to skutečně katastrofa. Má se však o tom nepsat? Když zastárne člověk, ví příslušný úřad na den přesně, kdy ho má poslat do výslužby. To je síce v pořádku, ale proč se nikdo obdobně nestará o přestárlé vodovodní potrubí? Národní výbory přece vědí a musí vědět, jak dlouho už slouží to či ono zařízení, a jejich odborní pracovníci musí vědět, jak dlouho takové zařízení může sloužit, nemá-li vypovědět a nemá-li dokonce způsobit škody. Musí to ostnatě vědět nejen o potrubích, ale i o krovech, střechách, zdivu, omítko, jako musí vědět, že tabulka s nápisem **POZOR! PADÁ OMÍTKA!** ještě nikdy nezabránila omítko padat a znehodnotovat dům. Stejně nepomáhá historickému objektu tabulka s nápisem **KULTURNÍ PAMÁTKA**, a to ani v tom případě, když bude z umělé hmoty, jak jsme se v novinách dočetli několik dnů po zřícení dvou kulturních památek v Domažlicích. Nikdo neměl z toho nešťostně dělat ločinou senzaci, důkladně drahé senzace by však vznikla, kdyby se domálický případ exemplárně nevyšetřil - a kdyby nebyl poslední. V.

Z Literárních novin

VŠEHO S MÍROU: Dnešní polemika Dr. Bruegela s dr. Měšťanem, (str. 5, 4) je jistě zajímavá. Bohužel jen málo těch, kteří se účastnili této diskuse, bralo ohled na omezený prostor, který je k dispozici. Na říše té a o to máme nechtiskneme žádný příspěvek delší 15 řádek psaných na stroji a 20 ř. psaných rukou, s výjimkoua visovaného rukopisu známé exilové osobnosti.

VYŽÁDEJTE SI NAŠE NOVÉ KNIŽNÍ SEZNAMY TISÍCI TITULŮ ČESKÉ, SLOVENSKÉ, ANGLICKÉ A FRANC. LITERATURY O ČSR.

bilky "ŠKODA", která chtěla s pomocí rakouského kapitálu vybudovat v Rakousku velké montážní haly a výrobu určitých součástek v obci Gmund. Plány již tehdy stály těsně před realizací... Šlo o nákladný krok, kterým si čs. automobilka chtěla zajistit na západě, hlavně v rámci trhu Evropského Hospodářského Společenství, zvýšenou možnost odbytu pro čs. vozy, které měly být prodávány za dumpingové ceny a získávat čs. hospodářství větší množství devíz. Nyní je tento plán před pádem. Zřejmě vyjednávání na západě ukazují, že nákladného kroku v Gmundu není třeba, protože západní státy poskytnou zkrachovanému čs. hospodářství dostatek dlouhodobých kreditů a jsou také ochotny k dlouhodobým a pro ČS(S)R výhodným obchodním smlouvám, které je zbaví mučivých starostí o devisy.

****DOMOV SE SMĚJE:** Staré kočce se narodí tři kočata: dvě jsou komunistky, třetí nikoliv. To už otevřelo oči... ****Za Kadarovy** návštěvy prosil Novotný: "Nepospíchej s kolektivizací, kdo nám bude dodávat..."

**** PRESIDENT NOVOTNÝ** bojuje o svoji záchranu. Očekává se, že se vzdá jedné ze dvou vedoucích funkcí: I. sekret. KSČ nebo presidentského úřadu. Opozici vedou nejen Slováci, ale i silná česká skupina, jež ho viní, že brzdil odstalinštění. Nebyl přítomen ani na ideolog. zasedání ÚV KSČ ani na zasedání hospodářských otáček. Za nástupce na úř. I. taj se označují D. Kolder nebo J. Hendrych. Rovněž se nevylučuje propuštění Baráka. (U) **** Novotný** navštívil Klatovy a promluvil na tamní zemědělské škole. **** President** přijal skupinu právníků a hovořil s nimi o jejich úkolech. **** Nájemné**, dosud nízké, bude upraveno směrem "nahoru". Bude propočítáno se všemi nájemnickými poplatky. ******

**** URUGUAJSKÝ** min. zahr. dr. A. ZORILLA přijel na pozvání čs. vlády do Prahy. **** BRITSKOU** prům. výstavu "technika zítřka" zahájil velvysl. C. C. Parrott a min. F. Vlasák. Delegaci z VB vede předs. federace brit. průmyslu J. Whitehorn. Výměna zboží v r 1963 vzrostla o 24 %. **** S. Agicz**, zástupce brit. techn. vydavatelství "Průmyslové zpravodajství" prohlásil, že výstava je důkazem zájmu o nejužší styk s čs. odborníky. **** Inž. J. Sobotka** je velvysl. v Togu. **** No** - vým vedoucím čs. delegace na ženevské odbroj. konfer. je vysl. dr. M. Zemla. **** Gen. taj. brazilské KS L. C. Prestes** přijel do Prahy. **** Čs. velvysl. dr. M. Kadlec** odevzdal pověř. listiny pres. dr. Makariovi na Kypru. **** Petr LANYON**, brit. malíř a kritik přijel na 14 dní do ČS(S)R. **** V Praze** ustavena britská sekce při čs. obch. komoře. **** Min. zahr. V. DAVID** odletěl do Egypta. **** Na KUBU** odejela delegace Svazu čs. spisovatelů C. Štítnický a H. Volanská. **** Do Malgašské** republ. odejela delegace čs. obch. komory vedená dr. O. Koutským. **** Do ITÁLIE** odejela delegace protifašist. bojovníků na VI. partyzánský kongres. **** Do KENJE** přijel chargé d'affaires Z. Veselý. ******

**** LIDSKÉ OSUDY:** J. ŠUPICHOVÁ, propagátorka esperanta, 80. **** Ph. dr. J. MALÍK**, 100 let, 60. **** K. LAZAROVÁ**, lov. spisovatelka, 50. ******

**** V HUMENNÉM** dopadena tlupa chuligánů vedená 19 l. výrostky M. Maturkaničem, J. Hornákem a J. Hýbnerem. Provedli řadu vloupání. **** V OSTRAVĚ** dopadena skupina lupičů vedená 19l. Š. Wolfem. Olupovala chodce. **** J. KULÍK** byl v Pardubicích popraven pro vraždu dvou desetiletých chlapců. ******

**** KULTURA:** Kruh čtenářů cizojazyč. knih má 2750 členů. **** V Lovosicích** při kopání základů objevena hlíněná nádoba z 8. stol. **** Byla nalezena** šestidílná Bible kralická z r 1596 ve sbírce P. Šmída v bývalé jezdecké u Luhačovic. **** 1.500** zahr. kardiologů přijede v srpnu na Evropský kongres. **** V Praze** je přehlídka angl. a franc. literat. ******

**** ZEMĚ KATASTROF:** Požár zničil svobodárnu magnezitových závodů v Lovinobani. **** Kolegium** min. dopravy jednalo o příčinách "achad" na železnici. 65% připsáno techn. závadám a 35% porušování dopravních předpisů. **** Na Podbořansku** je epidemie tularémie. **** Sněhová** kalamita ohrozila dopravu. **** Na dunajském ostravě** velká voda překvapila 43 dřevorubců, které zachránily jednotky čs., sovětské a maďarské armády. **** Vadné** elektr. instalace způsobily největší letošní požár ve skladech střediska lesního závodu v Janynchově u Liberce. **** Půlhektarové** jezero hluboké 1 m vzniklo v Praze u Bašty sv. Tomáše na Letné po poruše hlavního potrubí. ******

**** VÝROBA A OBCHOD:** RP v referátě o vývozu hutních výrobků vypočítává zisky na DOJARY! **** Na KUBU** odesláno několik desítek autobusů. **** V Mostě, Jablonci a Chomutově** postaveny dozrávárny banánů. **** Silo** na 1500 vagonů cukru postaveno při Třebišovském cukrovaru. **** HOSPODÁŘSKÝ** plán hrubé výroby splněn v r 1963 na 100.7%. To znamená, že se plánuje nedostatek a chudoba. **** Na letošních LIBERECKÝCH TRZÍCH** se bude vystavené zboží také prodávat!

PO NÁPRAVĚ ČSL. ZÁKONODÁŘSTVÍ

volají v LN Ján Gronský a Stan. Zdobinský. Píší, že "již nevyhovující zákon je možno a nutno nahradit lepší" a že "chyby minulosti, hrubé pošusování socialistické zákonodárství rozhodování některých státních orgánů, podlomily důvěru mnoha lidí v náš právní řád. Jejich prosté lidské citění se dostávalo do rozporu s právním řádem. Obnovit plně důvěru lidí v právo a spravedlnost v našem státě, dát právu a spravedlnosti znovu plně jejich místo v myšlení a činech lidí není tak jednoduché. To se nedá ani usnest ani zorganizovat." (Pozn.: sklízíte, co jste zaseli?) (LN/JN)

DRUHÝ DÍL NAUČNÉHO SLOVNÍKU

začátkem roku byl dán na trh druhý díl Příručního slovníku naučného. Vydává jej Čs. akademie věd. Začíná písmenem G a končí písmenem L. Mezi zpracovanými 10.000 hesly jsou Latinská Amerika, Kongo, Kuba, komunismus a křesťanství. (B)

ŠEDESÁTKA M. KRATOCHVÍLA

V lednu se dožil 60 let spisovatel Miloš V. Kratochvíl, známý svými historickými romány, především z doby husitské. Nejznámější je trilogie Pochodeň, Mistr Jan a Husité. Dnes je Kratochvíl profesorem filmové akademie a v posledních letech místo románů píše filmová libreta.

ŽELEZNÁ OPONA DĚRAVÍ...

Okresní hejtman z Chamu, bonnský oslanec Dr. Max Fischer jednal v Praze o otevření dalšího přechodu z Bavor do Čech. Čs. orgány samy jsou novému přechodu neteresovány. Do října budo otevřen nový přechod, prostřed železné opony ve Folmavě. Na rozhovorech v Praze podílel se zástupce čs. ministerstva obchodu a viceprezident obchodní pražské komory. Tak bude obnoveno přímé spojení Řezno-Brod n. lesy-Domažlice-Plzeň. V Praze bylo dokonce nabídnuto, že ČSSR se bude podílet na rozšíření mostu u Schaiborgu. Bavorské ministerstvo upozornilo, že iniciativa vyšla od okresního hejtmana v Chamu a od pražských míst, že nemá proti novému přechodu námitek a že Bavorsko nikdy neuzavřelo žádné hranice. Iniciativa z Prahy je hodnocena kladně. (M)

UPRCHL POHRANIČNÍK...

V prostoru Rehau uprchl do Bavorska člen čs. pohraniční stráže. Uprchlíkovi je 21 let a útěk se mu podařil při obchůzce. Do hloubky 200 m byl ostatními členy čs. PS pronásledován na bavorské území, kde byl dokonce nalezen plný zásobník, který ztratili pronásledovatelé. Je to po více než 1. roku, kdy se mezi Bavorskem a ČSSR podařil útěk přes železnou oponu. (M)

DOMOV SE SMĚJE:

V pražské tramvaji č. 11 vyžívá průvodčí: "Rrrraďte postupovat dále do rozu, pánové..." "Ty nejsme přece, my jsme soudrží", protestuje. Cílovárek. Tramvaják nato: "Soudruzi! Nejezdí tramvají, ti mají Tatry..."

KRAMÁŘ A BENEŠ

DR. J. BRUEGEL ODPOVÍDÁ DR. MĚŠŤANOVÍ

(Dopis) Dr. Měšťan napsal svého času dva pěkné a věcné články o mé knize, věnované dr. Czechovi. To ho však ještě neopravňuje, citovat jako moje výroky (a to ještě v úvozových věty, které jsem nikdy nepsal. V žádné z tiskových oprav, které jsem formuloval, nestojí, "že jsem Beneše vždy ostře kritizoval". Nebylo by to také pravdou. Dr. Beneš jsem kritizoval tam, kde jsem to považoval za odůvodněné, na př. ve věci odsunu. Co jsem ale vždy kritizoval, je to, co Masaryk nazýval "Kocourkov a Hulvatov" v československé politice.

Jinak dr. Měšťan nevyvrací ani jedinou věc, kterou jsem konstatoval; mohl bych se omezit proto na tuto poznámku. Poněvadž však přijde s novými, byť irelevantními argumenty, jsem nucen osvětlit jeho polemické metody, ačkoliv nemám ani čas ani tláš = dost, poučovat ho o faktech československé politiky.

1. Mohl bych citovat Kramářovy projevy oddanosti císaři Františku Josefovi, ale nepovažuji to dnes za rozumný argument. Naproti tomu by byl dr. M. v úzkých, kdyby měl konkretizovat jeho směšné tvrzení o domnělé soc. demokratické věrnosti "Rakousku, dy = nastil a trůnu". Žádný "soc. demokr. program z r. 1913", který by toto nebo něco jiného vyjádřil, neexistuje.

2. Ačkoliv není pravdou, že dr. Kramář "navrhoval" 28. října 1918 v Ženevě "německého ministra v I. čs. vládě" (on jen proti tomuto návrhu dra Beneše nic nenamítal), jest pravdou, zaznamenanou v knize dru Czechovi, že se Kramář jako ministerský předseda choval v německé otázce poměrně rozumně. Jednak byl mluvčím koaliční vlády a nikoliv pouze mluvčím národní demokracie, jednak jeho projevy byly ovlivněny tím, co dr. Beneš varovně vzkazoval z Paříže, jako na příklad 27. listopadu 1918:

"prosil bych, aby a) Němcům v krajní těžkosti bylo pomáháno ve výživě, poněvadž zde to na mě dost energicky vyžadují, b) aby jim bylo pomoheno uhlím... Ale rozhodně je třeba něco udělat, aby se spojencům ukázala dobrá vůle."

Naproti tomu se choval dr. Kramář docela nezodpovědně v německé otázce, když ve vládě již nebyl. Když to nebylo jeho pravým přesvědčením, nýbrž jen volební taktika, která mu měla umožnit návrat do vlády, tím hůře pro státníka. Oproti heslu T. G. Masaryka, že republika musí být domovinou všech jejích občanů, postavil požadavek, že musí být národním státem, v kterém neslovenské živly by měly jen práva hostů. (Jako předseda delegace na mírové konferenci se Kramář zdráhal podepsat smlouvu na ochranu menšin. Bohudík Beneš to napravil.) A chce dr. M. také hájit Kramářův výrok z roku 1926 (v polemice s Masarykem), v kterém děkoval Bohu za český fašismus?

3. Jak známo, britsko-francouzsko-americká intervence proti Sovětskému Rusku roku 1920 žalostně stroskotala. Je-li dr. M. toho názoru, že by výsledek byl býval jiný při československé účasti na tomto dobrodružství, tak se dále nechť pokusit o to, přesvědčit ho o nesmyslnosti takových představ.

4. Pravdou bývá, že vliv národních demokratů pomoci byrokraci byl ve státě větší než počet jejich mandátů. Není to pravdou, že německé strany aktivistické do čanského ražení v březnu 1938 splýnuly do "jedné" s Henleinovou stranou = bylo to asi tak dobrovolně, jak týden předtím Schuschnigg odstoupil v Rakousku. A vůbec není pravdou, že s henleinovci tehdy "dobrovolně splýnuly celé místní skupiny sociálních demokratů". Nesplýnula ani jediná, ale v září 1938 byli ochotni desetitisíce německých demokratů hájit československou republiku proti Hitlerovi. Okolnost, že to nebyla ve liká většina Němců snad trochu souvisí s tím, že v této republice byl vliv národních demokratů větší než počet jejich mandátů a že Masarykovy představy o stejných právech všech národností byly sice zakotveny v ústavě, ale prakse se více řídila Kramářovým sebevražedným heslem o národním státě.

J. W. Bruegel

(P.S. Tím považujeme tuto část polemiky za ukončenou. Red.Č.)

"ÖSTTYSKA KAMPGRUPPER UTBILDAS NU FÖR RENT KRIGISKA UPGIFTER"

Pod tímto a podobnými nápisy otisklo 25 listův Norsku, Švédska, Finsku, delší reportáž Björn Hallströma o naší knize "Přípravy na občanskou válku". Obdrželi jsme výstřižek z listu "SKANSKA DAGBLADET" - ostatní dosud sháníme. Článek byl patrně doprovázen obrazkem Ullbrichta a Goebbelse na společné schůzi v r. 1931. Pro síme o spolupráci při opatrování výstřižků.

JJ.

PROF. VÁCLAV HLAVATÝ oslavil právě SEDMDESÁTKU. K významnému jubileu světoznámého čs. matematika se samozřejmě vrátíme. Zatím: Mnogaja ljeta! Č/FCI, čtenáři, a spolupracovníci.

SVU.

** OČEKÁVÁTE-LI rychlou odpověď na svoje dopisy, sdělte nám současně, můžeme-li (vzhledem k tomu, že nemáme českou koresponden tku) odpovědět ANGLICKY. Mimo tiskových informací, dopisů pro VOLNOU TRIBUNU a pod., zejména pokud jde o objednávky knih a administrativní korespondenci, které vyřizuje angl. personál, uvítáme korespondenci diktovanou anglicky.

Adm.Č

* POSLEDNÍ ZPRÁVA: Přední britský deník, DAILY TELEGRAPH, reprodu koval podle Č. referát o HOFFMESTROVĚ výstavě v Londýně i sil. říší. O tom však Dr. Bruegel, "který Beneš vždy ostře kritizuje..." nenapsal ani slova....

KRAMÁŘ A BENEŠ (Pokrac. ze str. 6) Socialistům byl Kramář nepohodlný pro aktivitu, kterou vyvinul ve věci intervence v Rusku, v níž měl podporu francouzské vlády a některých britských kruhů. Kramář vypracoval 1919 ústavu pro demokratické Rusko, zís = kal pro ni souhlas Ukrajinců a s ní odejel, provázen flotilou franc. vá = lečného loďstva, do Ruska... Vymyká se fantasií polit. historika domyslitel sledy pro dnešní Evropu a pro svě = tovou politiku, kdyby se Kramářův p = lán povedl. Na jeho likvidaci nese hlavní zásluhu Beneš.

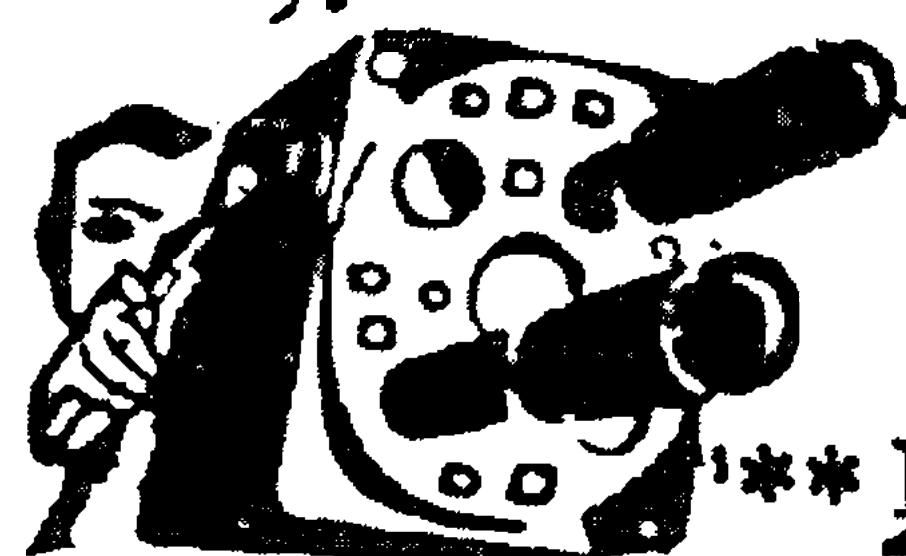
7.) Kramář jako předseda nár. demokratické strany, jejíž vliv ve státě byl větší než počet mandátů, mohl být členem každého koaličního kabinetu. Dr. Bruegel jistě nepochybuje, že Kramář byl bližší čs. min. předsedům Švehlovi, Udržalovi, Malypetrovi a Hrdlovi než Beneš. (Viz Sborník k 75. narozeninám Dr. Kramáře, Pokorný, Praha, 1936.) Vláda sestavovaná min. předsedové. Konečně odkazují Dr. B. na do pis Masaryka z června 1919 k demisi Kramářovy vlády, v němž Masaryk mlu = ví o "nových státnických úkolech" pro Kramáře.

8.) Dr. B. označuje Kramářův výrok "Němci do vlády, my do revoluce" za "komický". Avšak polit. vývoj ho po = tvrdil... Kramář se obával, aby v ČSR nakonec nezbyli jen ti něm. ministři ve vládě, což se také stalo... V březnu 1938 něm. strany křesť. sociál., ži vnostníků a agrárních splýnuly do = rovolně s Henleinovou SDP = s celými místními skupinami sociálních demo = krátů... Šlo-li Kramářova strana př = ce do vlády svědčí to o politice, s = loužící jen a jen státu.

9.) Kramář nebyl žádným slavným ob divovatelem carismu, naopak jeho vel kým kritikem. Kramářova kniha: "Díru sische Krisis", je dosud nejlepší a = nalysou před a porovolučního Ruska. Kramář tvrdil, že bez svob. Ruska ne = ní ČSR zajištěna. To pochopil i Be = neš, ale přivedl národ do poroby s = mlouvou s Ruskem sovětským r. 1945.

10.) Kramář byl do r. 1914 nejzná = mším českým politikem ve světě. Pro ti Benešovi měl jediný vlastní kon = cepci: nedůvěřoval politice "kolek = tivní bezpečnosti", pochyboval o prak tickém významu Společnosti národů, předvídal růst nacionalistického Ně = mecka, varoval před Sovětským Svazem, v případě našeho i v měřítku světa = věm a předpověděl Maichov i Unor. (U vodníky Dr. K. v Nár. Listech 1919 = 37) Nebo nás zachránila r. 1938 zásada kolektivní bezpečnosti a Spol. = ná = roků... nenapadlo nás nacionalistické Ně mecko, nezradila nás r. 1938 Francie, Sov. Svaz a nepodmanil nás sov. bolše vismus r. 1948, prostřednictvím KSČ? Dnes není zajímavé na čem se shodli r. 1929 dva právníci, jde o celkové historické hodnocení. Naše generace ví dí v Kramářovi jednoho z největších českých státníků. K diskusi stojí Ben Benešova čs. = sovětská smlouva, kóšic ký program, Benešova dekrétní demo kracie a Benešův postu v únorové k

Dr. Jaromír Měšťan.

ČS. ZPRÁVY ZE SVĚTA:

**** DEMOKRATIČTÍ SLOVÁCI** se rozhodli na konferenci v Torontě, že utvoří orgán pod jménem "Sálá konference slovenských demokratických exulantů", který se bude scházet podle potřeby a zaujímat stanovisko k otázkám čs. přítomnosti a budoucnosti. (ALN) **** Prof. V. HLAVATÝ** přednášel na Notre Dame University (South Bend) na thema: "Projektivní klasifikace čas-prostorů teorie relativity". Byl to výsledek společné práce s **prof. MISHREM** z Alahabadu v Indii. (AZ) **** Západoamerický tisk** nadšeně popisuje umění "maestro" **Rafaela KUBELÍKA**, který v Los Angeles řídil tamní Fi-harmonický orchestr. Na pořadu byla také Smetanova "Má vlast". Solistou byl pianista **Ralph VOTÁPEK**. (LAHE) **** Čs. hoboista Jiří TANCIBŮDEK** z Austrálie měl koncert spolu s Torontským Symfonickým orchestrem, který řídil náš krajan **Walter SUESSKIND**. (MJ) **** Red. britských BAŤOVÝCH** závodů **J. TUŠA, OBE** měl projev v ROTARY CLUB v Grays o 30.letém vývoji podniku a jeho významu pro hospodářství tamní oblasti. (BR) **** Přední západoněm. vědec** v oboru výzkumu letů do vesmíru, **prof. Eugen SAENGER**, zemřel v 58 letech h. Počázel z Čech. (T) **** Jana KREJČÍ**, 18.letá studentka dramatického umění, dcera mjr. čs. zahr. armády, podala podle angl. novin vynikající pěvecký výkon ve hře "Dick Whitting" - "An' H's Cat". (CS) **** Východoněmecký válečník BRNA** se ukryl pod rakouským autokarem a v krkolonné posici přešel hranice do Rakouska kde požádal o asyl. (Do) **** TORONTO DAILY STAR** popsal život čs. exulantské dvojice, manžel **K. LÁROVÝCH**, kteří se po 16 letech odloučení sešli s dcerou **ALEXANDROU**. Když museli uprchnout za hranice, bylo jí 8 mės. (MJ) **** JANÁČKOVA** opera "Věk Makropulos" vytvořená na **ČAPKŮV** námět, měla velký úspěch v provedení londýnské **SADLER'S WELLS OPERA**. Timesy se zminují o **KUBELÍKOVÝCH** zásluhách, když jako hudební ředitel opery **COVENT GARDEN** otevíral naší hudební tvorbu cestu na britské jeviště. (T) **** TETAUEROVA** hra "Život není sen" bude předvedena 1.3. za režie **J. SNÍŽKA** v T.J. Sokolovně v New Yorku. (NRŽSČ) **** "Der Europäische Osten"**, bohatě vypravená revue vycházející v Mnichově, přinesl zjima o t d i "EVROPANSTVÍ KARLA IV" (PZ) **** NAŠE HLASY** v Torontě upozorňují na naivní referování londýnské tiskové služby **OBSERVER** o ČS(S)R, jež vydala optimistický článek "Pl. svoboda pro Čs. sl. venko" (NH/TR) **** SKAUT-EXULANT** vyšel s novou obálkou br. **V. FANDERLÍKA**. Jako přílohu vydal německy povídku o "Princi Haraldov" o **J. JEMARA**. Předmluvu napsal senátor **A. L. MERZ**. (SDS) **** ČECHOSLOVÁK** za Vás čte svět. tisk.

JAK SI STOJÍME? 68%

**** NAŠE OBAVY** se splnily. Tento týden šel na předplatném £ 33,= 6 a na příspěvích na tiskový fond jen £ 7.19.9. Celkem je to 68% nu něho režijního předplatku, takže naše rezervace snížila o £ 8.19.9 na £ 18.10.6. Ještě jedno takové zakolísání a bude po rezervě... Na účtě odběratelů nikdo nepřibyl ani neubyl. Bankovní závazek opět vzrostl na £ 7.46.15.1.

TENTO TÝDEN VĚNOVALI: MJL, GB 5/=; AI, GB 11 VMK, C £ 3.7.9; AR, H 15/=; JL, GB 15/=; DB, US \$ 1.15; JFK, US \$ 1; DrJK, Au 10/=; HoE, US \$ 3. Děkujeme. Najdete-li v obálce výtisk Č. navíc, jistě víte komu jej doporučit.....

Za 14 dní bylo rozebráno přes 50 výtisků naší nové publikace o tom jak komun. PŘIPRAVUJÍ OBČANSKÉ VÁLKY". (Cena 7š, 1\$)

STAČÍ jediné I M P E R I A L slovo a bude dobrý společ VÁS : ník - s Čes kou kláves nicí...

SPSČ

4, Holland Rd, W14

LISTÁRNA REDAKCE:

SPOLKOVÝM ČINOVNÍKŮM:

Jeden čs. sl. k ("Kanad") měl valnou hromadu 27. určitého měsíce. Vydal o tom zprávu 7. přespříštího měsíce a poslal nám to obyčejnou poštou k otištění v Londýně, kam to došlo až koncem měsíce. Ten spolek má presidenta, dva vicepresidenty, sekretáře a II. sekretáře, pokladníky a pod. Zprávu přistě rádi otiskneme, ale vyprošujeme si, aby se s námi zacházelo jako s novinami a nikoliv jako s historickým archivem. (Red.)

Z PŘÍPRAV NA ČIZINECKÝ RŮCH

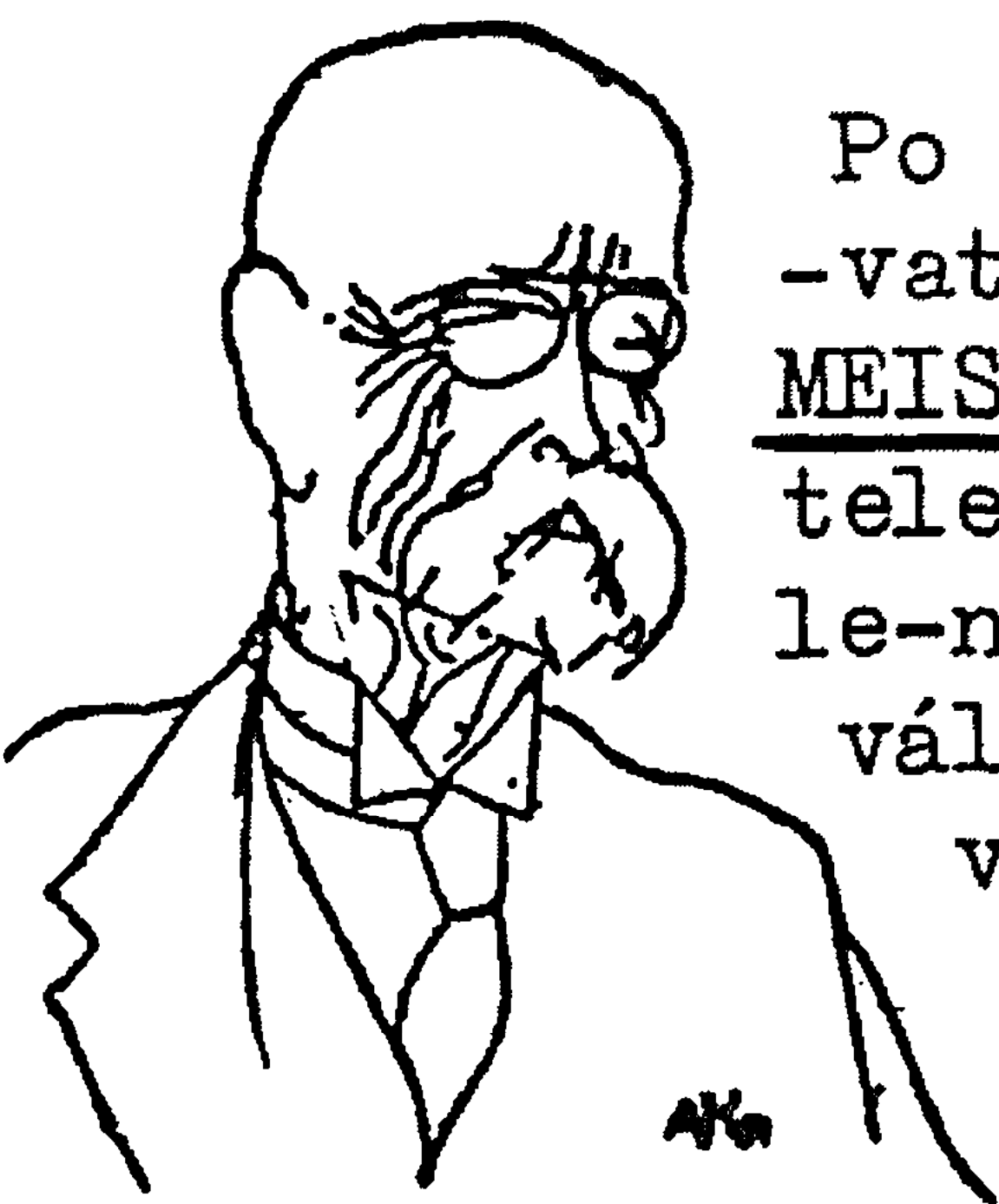

Ilustrace k článku "Jídlna pro cizince"

PŘEDPLATNÉ Č. CHOSLOVÁKA

Roč-ě lodní pštou d celého svět: £1. 15s., \$5, austral. £25:WDM 20. LE-TECKY: £ 2.8.- \$7, austr. £3. 7s ZÁJEMCI O OZNÁMKY A INSERCI necht si lask. vyžádají sazby

** IRIS, britské odborové zpravodajství roze-
slalo nákladem 1000 exemplářů překlad praž-
ského komunikačního plánu, jak šířit v západním světě "politickou taktiku jako sou-
část plánu na rozvrát svob. hospodářství". Studii opatřil úvodem red.t.l. Vyšla pů-
vodně v Rudém právu a vzhledem k velkému pozoru britských odborových předáky,
kteří ji doporučili k publikaci. = Celý angl. text dáme zájemcům rádi k dispozici.
(FCI)

Po Alfonsu MUCHOVI, bude režim v Londýně vystavo-
vat a prodávat také malířské práce Adolfa HOFF-
MEISTERA, zdatného karikaturisty, vtipného spisova-
tele ("Turistou proti své vůli" a jiné kratochví-
le-některé psané v americkém exilu za II. světové
války) a amaterského diplomata (sloužil až do od-
volání v rámci S. áns.ého afery jako velvysla-
nec v Paříži). Protože Hoffmeister patří k těm,
kteří smějí cestovat, je touto dobou v Londý-
ně. Výstava je i st.lována, podobně jako by-

la jedna část Muchovy sbírky, v Arthur Jeffress Gallery, sesters-
ké organizace Grossvenor Gallery jež s ní sousedí. Co na vý-
stavě určitě nebude, je Hoffmeisterova karikatura T.G. Masaryka,
kterou dnes reprodukuje... (Č)

LETOŠNÍ OLYMPIJSKÉ HRY byly pro ČS(S)R má-
lo úspěšné... a tedy "ztrátové", protože ko-
munismus i ze sportu dělá politickou pro-
pagandu. Čs. tým nosil proletářské modré ka-
báty s vlněnou čepicí-červené barvy. Jediným

překvapením, které poskytli postátnění sportovci byl Matouš-
skokan. Krasobruslař Divín zklamal. Získal jen 4. místo. Překro-
čil už možnosti dalšího vývoje. Slibovaná nová generace se ne-
projevila, naopak krasobruslařky ukázaly slabší výkony než jin-
dy. Šťastná, čs. mistryně v rychlobruslení, pak byla přímo obra-
zem ubohosti. Také hokeysté, přes vítězství nad Kanadou a u-
místění jako 3., zklamali. Obecenstvo bylo právem rozhořčeno,
když na př. Valtr plival na kanadské hráče! Zimní Olympiáda po-
tvrdila, že čs. sport pod státní ochranou a diktátem a jehož vý-
konní sportovci patří prakticky do třídy profesionálů - je bez
idealismu a v krizi.... I pro čs. výrobu byla Olympiáda špatnou
reklamou: Barzosiewiczovi při jízdě dvojic praskl zip čs. výro-
by málem ztratil kalhoty.... (M)

** NÁRODNÍ RADA ŽEN SVOB. ČSL. v New Yorku vz. oměla nedožití sedmdesátky spisovate-
le Zdenka Němečka. Na večeru promluvil: A. Janta, dr. J. Papánek, dr. J. Drábek, Ivan
Herben a Mudr. K. Steinbach. (LDD.)

* PAMATUJTE NA TISKOVÝ FOND ČECHOSLOVÁKA.

Knižní novinky:

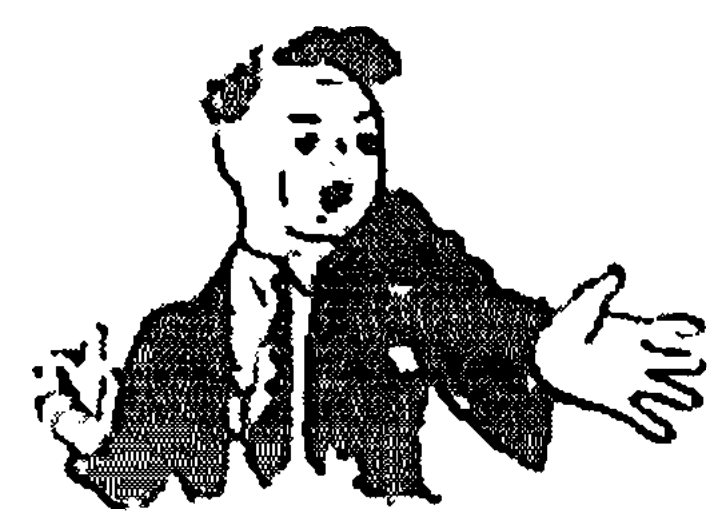
RUDOLF VRBA, český nervový lékař pracující v Londýně, napsal knihu "I CANNOT FOR-
GIVE", (Nemohu odpustit), je jedním z "žalobců", kteří přivodili současné soudy
nad Osvětimskými dozorci-vrahy. Jemu samotnému se podařilo odtud uprchnout v
r. 1944 a tím uniknout jistě smrti. "Daily Telegraph" píše, že přes ohromující osobní
zkušenosti dovedl si zachovat objektivitu, jak se to projevuje v jeho knize jež vy-
šla u Sidwick a Jackson. Cenu oznámíme. (SČKS)

** KNIŽNÍ SLUŽBA SVOB. ČESKOSLOV. kupuje celé knihovny. Zašlete seznamy s cenami. Č.

F.C.I. PRESS AGENCY: News and Features from behind the Iron Curtain.
WEEKLY Press Release compiled by British and foreign experts on the
situation in the Soviet orbit: Albania, Bulgaria, China, Czechoslovakia, Estonia,
Hungary, Latvia, Lithuania, Poland, Rumania and U.S.S.R.

SUBSCRIPTION—by Sea Mail: £2. 10s. annually (\$7, £Au 3. 7s. DM 29,
N. Frs. 35). By Air Mail: £3. 10s. (\$10, £Au 4. 15s.)

Apply for sample copies. Vyžádejte si ZDARMA ukázkové výtisky.
F.C.I., 4 Holland Road, London, W.14, Great Britain Tel: WES 2259, 9021

Volná tribuna:

KRAMÁŘ A BENEŠ.

(Odpověď Dr. J. W. Bruegelovi.)

Dr. J. W. Bruegel zasáhl do po-
lemiky "S Benešem nebo bez" (Č.Č.1), "niko-
v, a y Beneše hájil nebo podporoval...."
Před časem zaslal Dr. Bruegel s odvoláním
na § 10 bavorského tiskového zákona německému tisku v Mnichově tiskovou opravu, v
níž praví: "Není pravda, že jsem jedním z
největších zastánců Beneše. Pravda je, že
jsem Beneše vždy ostře kritizoval..."

Diskuse o Beneši požil tedy Dr. Bruegel,
aby nám řekl, že nemá rád Kramáře. Z Bruegelova článku souhlasím pouze s větou: "Ne-
mám za to, že tak složitý úkol se dá úspěš-
ně vyřešit na slovních časopisech, jehož pro-
storové možnosti jsou omezeny..." Bruegelův
pohled na Kramáře je hodně zaprášený... O-
mezím se jen na obrysy Kramářovy osobnos-
ti a na omyly Dr. Bruegla:

1.) Dr. Kramář v projevu 14. XI. 1918 při
prvém zasedání Revolučního Nár. Shromáždě-
ní zaručil všem občanům německé národnos-
ti a občanům židovského vyznání šlechta-
čanská práva. V projevu 20. XII. 1919 v RNS
Kramář výslovně opakoval: "Němci nebudou ve
svých právech a kulturním a jazykovém vý-
voji zkracováni, postaví se loyálně a
přidu republiky..."

2.) Politika českých a německých marxis-
tů byla v protikladu ke Kramářově eticko-
ideální politické koncepci, v neposlední
řadě také pro věrnost soc. demokracie Ra-
kousku, dynastii a trůnu. (Soc. dem. program z
r. 1913.)

3.) Také soc. demokratičtí vůdcové oceni-
li Kramářovo dílo. W. Jaksch, přes rozdíl po-
lit. názorů, nazývá Kramáře "grandseigneur"
a praví doslovně: "Kramář ještě ve vysokém
věku patřil k nejmarkatnějším zjevům praž-
ského parlamentu". (Jaksch: "Europas Weg nach
Potsdam")

4.) Bechyně (Jaksch: "nejprofilovanější s-
tátník české soc. demokracie", ib. str. 188)
řekl: "Dr. Kramář je můj polit. odpůrce, pro-
tože zamítá socialismus, neváhám však ří-
ci, že jméno Dr. Kramáře se vyslovuje i v na-
ších řadách s uznáním."

5.) Dr. Kramář navrhol již při setkání
s Benešem v Ženevě německého ministra v I.
čs. vládě. Kramář sice čtvrt století jako
člen vídeňského parlamentu bojoval proti
něm. nacionalismu, ale nebyl Němcožrout. O-
tom, že adresoval "smířlivá slova" něm. ob-
čanům v ČSR, píše sám Dr. Bruegel ve své kni-
ze "Ludwig Czech", str. 66. O Kramářovi ko-
nečně v téže publikaci na str. 70 Dr. Brue-
gel píše: "Kramář přes svoji porážku platí
za národního hrdinu..."

6.) Kramář přestal být min. předsedou po
obecních volbách, které jistě jsou podivu-
hodným důvodem ke změně vlády. Kramář sám
říká: "Min. předsedou jsem přestal být pro
svoji ruskou politiku". (Pokračování str. 4)

Čechoslovák FCI
a zahraničí

Vydavatel: Svob. čs. tisková společnost.

Redaktor: Josef Josten,

4 Holland Road, London, W.14 (G.B.)

Telephone: WEStern 2259 or 9021

Registered at the G.P.O. as a newspaper.